

Course Plan

موضوع تدریس : بهداشت پرتوها

رشته و مقطع : کارشناسی پیوسته - بهداشت محیط

تعداد واحد : 2

کد درس : -

پیشنیاز : فیزیک عمومی

مدرس : دکتر مهدی زارع

هدف کلی :

آشنایی با منابع پرتوزای طبیعی و مصنوعی در محیط زیست و معیارها و استانداردهای حفاظتی جهت کنترل و حفاظت در برابر پرتوها و مواد رادیواکتیو و دفع پسماندهای آنها

اهداف ویژه:

دانشجو در پایان ترم باید بتواند:

- 1- انواع پرتوهای یونساز ، منابع پرتوزای طبیعی و مصنوعی را توضیح دهد.
- 2- تاریخچه تکامل دانش پرتوها را شرح دهد
- 3- کاربرد پرتوها در موارد مختلف پزشکی، صنعتی و.. را بداند
- 4- اکتیویته مواد رادیواکتیو ، نیمه عمرها و کاربرد آن ها در محیط کار را بداند
- 5- انواع رادیوایزوتوپ ها و کاربرد آنها را بداند
- 6- جنبه های بهداشتی پرتوهای غیر یونساز را بداند
- 7- اشعه ماوراء بنفش و اثرات آن را شرح دهد و شیوه های پیشگیری را توضیح دهد
- 8- راههای کنترل اشعه مادون قرمز و جنبه های بهداشتی آن را بداند
- 9- راههای پیشگیری و کنترل امواج رادیوفرکانسی و میدانهای الکتریکی و مغناطیسی ، و استانداردها را شرح دهد
- 10- اصول طراحی حفاظ در برابر پرتوهای یونساز را بداند
- 11- راههای انتقال مواد رادیواکتیو به محیط و انسان را بداند و آلودگی محیط زیست ناشی از مواد رادیواکتیو را شرح دهد.
- 12- اصول دفع بهداشتی پسماندهای رادیواکتیو را بداند
- 13- دستگاههای اندازه گیری پرتوهای غیر یونساز و یونساز را بشناسد و بتواند با آنها کار کند.

14- لیزرها، کاربرد و مسائل ایمنی آنها را بداند

15- با مقررات ، آیین نامه حفاظتی در برابر پرتوها و قوانین آنها آشنا شود.

استراتژی آموزشی :

1- سخنرانی به همراه Power point

2- پرسش و پاسخ

3- ارائه کنفرانس توسط دانشجویان

وسایل سمعی و بصری :

1- استفاده از کامپیوتر و ویدیو پروژکتور

روش ارزشیابی :

1- پرسش شفاهی

2- امتیازدهی به کنفرانس دانشجویان

3- آزمون کتبی چهارجوابی و تشریحی در پایان ترم

4- حضور و غیاب در کلاس

جدول زمان بندی دروس :

شماره جلسه	تاریخ	ساعت	عنوان مطلب	روش تدریس	نام مدرس
جلسه 1	6/27	12-10	تاریخچه تکامل دانش پرتوها	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع
جلسه 2	7/10	12-10	تقسیم بندی پرتوها انواع پرتوهای یونساز ، منابع پرتوزای طبیعی و مصنوعی	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع
جلسه 3	7/17	12-10	منابع طبیعی و مصنوعی پرتوها کاربرد پرتوها در موارد مختلف پزشکی، صنعتی و...	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع
جلسه 4	7/24	12-10	اکتیویته مواد رادیواکتیو ، نیمه عمر و کاربرد	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع
جلسه 5	8/1	12-10	انواع رادیوایزوتوپ ها و کاربرد	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع
جلسه 6	8/8	12-10	جنبه های بهداشتی پرتوهای غیر یونساز	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع
جلسه 7	8/15	12-10	اشعه ماوراء بنفش ، جنبه های بهداشتی و شیوه های پیشگیری	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع
جلسه 8	8/22	12-10	اشعه مادون قرمز و جنبه های بهداشتی	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع

جلسه 9	8/29	12-10	جنبه های بهداشتی امواج رادیوفرکانسی و میدانهای الکتریکی و مغناطیسی ، استانداردها	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع
جلسه 10	9/6	12-10	اصول طراحی حفاظ در برابر پرتوهای یونساز		
جلسه 11	9/13	12-10	راههای انتقال مواد رادیواکتیو به محیط و انسان آلودگی محیط زیست ناشی از مواد رادیواکتیو	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع
جلسه 12	9/20	12-10	حوادث هسته ای و اثرات بهداشتی آنها	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع
جلسه 13	9/27	12-10	اصول دفع بهداشتی پسماندهای رادیواکتیو	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع
جلسه 14	10/4	12-10	دستگاههای اندازه گیری پرتوهای غیر یونساز و یونساز	حضورى- سخنرانى و پرسش و پاسخ	دکتر زارع
جلسه 15	10/11	12-10	لیزرها، کاربرد و مسائل ایمنى مقررات ، آیین نامه حفاظتی در برابر پرتوها		

منابع :

الف - منبع اصلی : مطالب ارائه شده در کلاس

ب - منابع کمکی :

- آشنایی با فیزیک بهداشت از دیدگاه پرتو شناسی، هرمان سمبر، ترجمه محمد ابراهیم ابوکاظمی، هوشنگ سپهری - مرکز

نشر دانشگاهی

- مبانی حفاظت در برابر پرتوها ، صمد راستی کردار، محمدحسین نادری - دانشگاه اصفهان

- پرتوهای یونساز و بهداشت آنها ، دکتر اشرف السادات مصباح - انتشارات دانشگاه تهران